

# 1 KURTTINHAUDAN LUONTO- JA KULTTUURIPOLKU

## Tervetuloa Kurtinhaudan luonto- ja kulttuuripolulle!

Kurtinhaudan rantametsikkö on luontoarvoiltaan erityinen: on kangasmetsää, suota, mäkeä, hiekkarantaa, aukeavaa ulappaa, kivikkoa, kaislikkoa sekä ihmisen jälkiä, kuten polkuja, savenottokuoppia ja venevalkamia.

Paikka, jossa Kiiminkijoki laskee Perämereen, on huomattava myös kulttuuriarvoiltaan. Kun maisemaa rapsuttaa, löytyy jälkiä esimerkiksi proomutelakasta, vankileiristä, sirkuskentästä sekä "Taavetin kaupungista" tarinoineen.

Polun tauluissa on otteita kirjailija Joni Skiftesvikin (s. 1948) teoksista ja lauluntekijä-muusikko Jukka Takalon (s. 1967) kappaleista. Martinniemen Kurtinhauta on heidän lapsuus- ja nuoruusmaisemaansa. Skiftesvik on syntynyt "marttilainen" ja liikuttelee mielellään teoshenkilöitään kotikylänsä muistuttavassa paikassa. Filmille Kurtinhautaa on tarttunut Raimo O. Niemen palkitussa, Skiftesvikin novelliin pohjautuvassa lyhytelokuvassa Puhalluskukkaipoika ja taivaankorjaaaja.

Ruotsin Skinnskattebergissä syntynyt Takalo muutti vanhempiensa kanssa Martinniemen ollessaan viisivuotias. Hänkin on onkinut aiheita näiltä rannoilta ja kuvannut täällä Aknestik-yhtyeensä ja soolotuotantonsa musiikkivideoita. Takalon isännöimää, kaikelle kansalle suunnattua poikkitaiteellista Maakinen Martinniemi -piknikkiä on juhlittu Kurtinhaudan Ukkolanrannassa vuodesta 2009.

- |                 |                   |
|-----------------|-------------------|
| 1. Lähtö        | 6. Lentokonemänty |
| 2. Dyyni        | 7. Kylmäperä      |
| 3. Telakka      | 8. Villenranta    |
| 4. Soistuminen  | 9. Käärmeukuusi   |
| 5. Kellarinmäki | 10. Redillä       |

Hän katsoi tuttua maisemaa, jokea, matalia lahtia, joissa hauet köllöttivät kesäisin ruovikon sisässä, vastarantaa, sen sakaraharjaista muuria muistuttavaa kuusivyötä ja keskijoen hietikoita, joihin kaislat olivat juurtuneet. Hän ajatteli ihmisiä, jotka näillä rannoilla olivat eläneet, soutaneet, purjehtineet, kalastaneet, repineet elantonsa kuka milläkin tavalla. Hänestä tuntui, että maisema oli pyhä. Se oli muistomerkki pois menneistä ihmisistä, heidän elämästään ja työstään. Tällaisena maiseman piti säilyä.

Ote Joni Skiftesvikin novellista Känykkämasto (novellikokoelmassa Apteekkiläiva, 2006).

